ఇదీ వ్యాపారమే!

1

ఫోను రింగైంది.

"హలో!"

"   "

"ఆఁ! ఏమిటి?"

" . . "

"నేనెందుకు?"

" . "

"తప్పదంటే సరే!"

" . . . . "

"ఓ. కె"

ఫోను కింద పెట్టాను నాకంతా అగమ్యగోచరంగా వుంది చంద్రరావు ఫోను చేశాడు. అతనెవరో పెళ్లిచూపులకు వెడుతున్నాట్ట. నన్నూ రమ్మనమంటాడు. మధ్య నేనెందుకూ? తప్పదన్నాడు. నాకు బయలుదేరక తప్పలేదు. వేషం మార్చి వీధిలో పోతున్న ఆటోరిక్షాని నిలిపి దాని మీద బైఠాయించాను.

"ఎక్కడికి, సార్?"

"మెస్సర్స్ చంద్రారావు & బ్రదర్స్"

చంద్రరావు నా మిత్రులలో ముఖ్యుడు అంగులోనూ మేం క్లాస్ మేట్సుం కూడా. ధనవంతుడి కొడుకైనమూలాన అతన్ని ముఖ్య స్నేహితుడిగా ఎంచుకున్నవాళ్లు చాలామంది వుండేవారు వాళ్లల్లో అతను ముఖ్య స్నేహితుడిగా ఎంచుకున్నవాడ్ని నేనే!

అసలు మొదటి రోజుల్లో అతను నన్ను నిర్లక్ష్యం చేసేవాడు. ముఖస్తుతి, పరనింద నాకు చాతకావు పొగడ్తరాయుళ్ళందర్నీ నమ్మి, వాళ్ల కోతలకి మోసపోయి, ఆర్థికంగా చాలా చిక్కులు పడేవాడు, విద్యార్థి దశలో. చివరి రోజుల్లో నా స్నేహాన్నే పట్టాడు నా కష్టాల్ని కొన్నిటిని గమనించి ఆర్థికంగా ఆదుకోబోతుంటే నే చేసిన ప్రతిఘటనే అతనికి నామీదగల సదభిప్రాయాన్ని బలపర్చడానికి తోడ్పడింది.

అంగడి ఎదుటే నాకు స్వాగతమిచ్చాడు.

కులాసా కబుర్లు అయ్యాక: "అసలు పెళ్లి చేసుకోననే వాడివిగా" అన్నాను, అసలు విషయాన్ని కెలకాలని

"అన్నమాట నిజమే కాని పరిస్థితులు మారాయి" చిన్నగా నవ్వాడు.

ఆ నవ్వులో నా కేదో అనుమానం తోచింది. కాని దాన్ని మొహంమీద చదవలేకపోయాను

"ఎన్నింటికి వెళ్లడం?"

"పదిన్నరకి."

కాసేపు ఎదో వ్యాపారంమీద పోక్కి, నన్ను ఒంటరిగా వొదిలి వెళ్లాడు.

చంద్రారావు గత చరిత్ర నా కళ్లముందు తిరిగింది. తండ్రి గొప్ప వ్యాపారస్థుడే కాని చివరి రోజుల్లో కొంత దెబ్బతిన్నాడు. చంద్రారావు అప్పుడే చదువుమాని వ్యాపారాన్ని చేబట్టాడు. అప్పట్నించీ అతను పట్టింది బంగారమవుతోంది. అతనికి గొప్ప వ్యాపారస్థుడని అనతి కాలంలో ఎంతో పేరు ప్రఖ్యాతులు కలిగాయి. చాలా ధనవంతుడయ్యాడు.

కాంతి కృష్ణమూర్తి

కాని పెళ్ళిమాత్రం ఇంతవరకూ చేసుకోలేదు కారణం తెలీదు.

కష్టాలున్న వాళ్లకే కష్టాలూ, ధనం వున్న వాళ్లకే ధనం రావటం ప్రపంచంలో జరిగే వింతల్లో ఒకటి.

అతను తిరిగి రావడంతో నా ఆలోచనలు కరిగిపోయాయి

2

అనుకున్న ముహూర్తానికి పెళ్ళిచూపులకి వెళ్ళాం.

పెళ్లిచూపులు ఘనంగా జరిగాయి వాళ్ల ఏర్పాట్లు నన్ను ఆశ్చర్యచకితుణ్ణి చేశాయి. వాళ్ళూ లక్షాధికారులే! అందుకని ఏర్పాట్లు చిన్న పెళ్లికి చేసినట్లుగా చేశారు.

చంద్రారావు అంతసేపూ చాలా స్థిరచిత్తంతోనే వున్నాడు.

పెళ్లికూతుర్ని మాత్రం చూడడానికి అసహ్యం కలిగింది. జీడిరంగును పోలివుంది. ఆకస్మికంగా చూసినవాళ్లు, ఏ బొగ్గుగనిలోనో పని చేసివచ్చి పొరపాటున మొహం చేతులూ కడుక్కోలేదు గావు ననుకుంటారు. అంత అనాకారిగావుంది.

కారులో తిరిగి వచ్చేటప్పుడు చంద్రారావు చెప్పాడు. వాళ్లకి ఒక్కతే కూతురట! ఆయన లక్షాధికారిట! 20 వేలు కట్నం, 100 ఎకరాలు మాగాణి అల్లుడికిస్తానన్నాడుట అదీకాక మామ అనంతరం అతనికే ఆస్థిపై సర్వాధికారం లభిస్తుంది - ఈలోపల అసంభవమైన కుమార సంభవం ఏదైనా జరిగితే వేరేమాట.

"నీకు పిల్ల నచ్చిందా?" అన్నాను.

"దానికేం? అదంత ముఖ్యమైన విషయం కాదులే" అని చప్పరించాడు.

నే నింకేం మాట్లాడలేకపోయాను.

3

చంద్రారావు పెళ్ళి చాలా ఘనంగా జరిగింది అనుకున్న లాంఛనాలన్నీ సవ్యంగానే జరిగాయి

వాళ్ల దంపతుల ఫోటోలు పత్రికల్లో పడ్డాయి.

అతని పెళ్లికి దేశం నలుమూలలనుండి గొప్పవాళ్లంతా సందేశాలూ, కానుకలూ పంపారు.

చంద్రారావు అత్తారు అతనికంటె ఎన్నో రెట్లు ధనవంతులని వొప్పుకోక తప్పదు.

4

అతనికి బావమరిది కలిగాడనే వార్త వ్యాపారంలో అతని గొప్ప శత్రువులూ, బంధుత్వరీత్యా గొప్ప చుట్టాలూ అయిన వారికందరికీ అమితమైన ఆనందాన్ని చేకూర్చింది.

ఆ వార్తకు నా మనస్సు చలించక పోలేదు.

ఓ నెల్లాళ్ళు పోయాక తీరుబడి చేసుకుని అతనింటికి వెళ్ళాను

చంద్రారావు మామూలుగా మందహాసం చేస్తూ కన్పడ్డాడు. అతనిలో ఏవిధమైన ఆందోళన గాని కన్పడలేదు.

హైదరాబాద్ స్వీట్లూ, బాంబే హల్వాలు, బిస్కట్లూ అన్నీ పెట్టి, తినమని బలవంతపర్చాడు అన్నీ రుచి చూసేటప్పటికే కడుపు నిండినట్టయింది

ఆ మాటా ఈ మాటా అయ్యాక నేనే కదిపాను.

"నీ మామగారికి కొడుకు కలిగాడుటగా"

"అవును"

"నీకు నష్టమేనే, పాపం"

★ ఇది వ్యాపారమే! ★

"నేనేం వాళ్ల ఆస్తిని ఆశిస్తేగా సాను భూతి చూపడానికి?"

"నిజంగా ఆ అమ్మాయిచేత ఆకర్షింప బడే పెళ్ళాడావా?"

"కాదు!"

"మరి?"

"అంతా వుందిలే!"

"నాదగ్గరా రహస్యమేనా?"

"రహస్యం కాదు. కొన్నాళ్లల్లో నీకే తెలుస్తుంది."

5

కొన్నాళ్ళల్లో నేను ఆ వూరు విడిచాను.

(49-వ పేజీ చూడండి)

"ఎంత మనోహరమైనది!", అని షీలారామాని చెప్పుచున్నది

"లక్స్ టాయ్‌లెట్ సబ్బులోని

క్రొత్త పరిమళము నాకు మిక్కిలి యిష్టము."

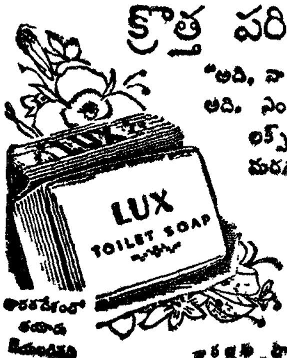

"అది, నా ప్రియమైన పుష్పాలను నాకు జ్ఞాపకంచేస్తున్నది—అది, ఎంతో ప్రీతికరమైనది, ఎంతో మనోల్లాసకరమైనది! లక్స్ టాయ్‌లెట్ సబ్బుయొక్క అద్భుతమైన మెత్తని నురగలోని పరిమళము నాకు మిక్కిలి యిష్టము."

శరీరమంతా సౌందర్యముగా నుండుటకు పెద్ద సైజులో కూడా దొరుకుచున్నది.

లక్స్ టాయ్‌లెట్ సబ్బు

విజ్ఞానవీధులు

"డాక్టర్"

మనవాళ్ల నమ్మకాలు

నిజమా? అని నరసాపురంనించి పి. వి. జె. కృష్ణారావుగారట అడుగుతున్నారు. నిజమా అబద్ధమా అని అడగడముకంటే, 'మనవారి నమ్మకాలకు ఆధారాలేమిటి' అని తర్కించడము మేలనిపిస్తుంది

కార్తీకపౌర్ణమినాడు తెలుగుతల్లులందరూ ఉపవాసముండి చల్లని చందనాన్ని తమలపాకుమీద చంద్రుడిలాగ గుండ్రంగా దిద్ది పూజచేస్తారు. వారి నమ్మకమేమిటి? చల్లని చంద్రుడు వారి కడుపు చలవను—అంటే సంతానపు భద్రతను—కాపాడతాడనీ. రథసప్తమినాడు సూర్యుని రథాలు ముగ్గులు వేస్తారు. ఆనాడు ... అంటారో గాని మిగతా భాగాలు చల్లగా ఉంచుకుంటారు. ఆనాడు సూర్యునికి పరమాన్నం నైవేద్యం పెట్టి పూజచేస్తారు ఉదయమే అర్కపూజా దినముకనక అర్క—జిల్లేడు—పత్రము నెత్తిమీద పెట్టుకొని స్నానముచేస్తారు.

గ్రహణకాలములో సూర్య చంద్రులు మొర్రితో కనబడతారు కనక గర్భిణీ స్త్రీలు ఆ బింబాల్ని చూస్తే బిడ్డలూ మొర్రితోనే పుట్టుదురని నమ్ముతారు.

సుమంగళీ, పుస్తకహస్తుడైన విద్యార్థీ, నీళ్ళకావిడీ వంటివి శుభప్రదాలు, కొరదగినవి కనక వీరు ఎదురుగా వస్తే శుభశకునమని నమ్ముతారు.

మృతశరీరాలను గృధ్ర, వాయస, జలచరములు భక్షిస్తాయి కనక మరణించినవారి ప్రేతములా మూడింటిద్వారానూ భక్షిస్తాయని నమ్ముతారు.

దీపము చీకటిని పోద్రోలినట్లే చీకటివంటి భయంకరములైన దయ్యాలను కూడా పోద్రోలుతుందని నమ్ముతారు

సంవత్సరపు తొలిదినము ఎలాగడుపుతే అలాగే తక్కినదినాలూ గడుస్తాయంటారు.

పంచభూతాత్మకమైన ప్రపంచానికి ఎండ, వాన, శీతు, ఆవేశించినట్లే మన శరీరాలకికూడా పిత్త, కఫ, వాతములు ఆవేశిస్తాయి అని నమ్ముతారు

లంచముతిన్న మానవునివలెనే మొక్కుబడులు తిన్న (!) దేవుడుకూడా మేలుచేస్తాడని నమ్ముతారు

జనులలో తారతమ్యాలున్నట్లే దేవతలలో తారతమ్యాలున్నాయనీ, మనలాగే దేవతలుకూడా భార్యాబిడ్డలతో జీవితము గడుపుతున్నారనీ నమ్ముతారు.

మనవారి నమ్మకాలు ఎన్నో పోలికనిబట్టి మాత్రమే పుట్టినవని చెప్పడానికి ఈ ఉదాహరణలు చాలనుకుంటాను

పోలికలనుబట్టి రెండుపదార్థాలు ఒకటే అనడానికి వీలులేదు పోలికలున్న వస్తువుల గుణాలు వేరుగా కూడా ఉండవచ్చు. ముత్యపుచిప్పలో వెండి ఉండదు. బంగారంలో గంధకం ఉండదు.

అయినప్పటికీ ఈ 'పోలిక' అనేదే మనవారి నమ్మకాల్ని నేటికీనడుపుతోంది. ఈ పోలికల్ని మనపూర్వులు శాస్త్రాలలో ఇమిడ్చేశారు. స్వరాలు ఏడు, కులపర్వతాలు ఏడు, వారాలు ఏడు. మరి వీటికి సంబంధము లేకపోవడమేమి? అని సంబంధము కలిపేశారు వీటివెనకనే వేదాలూ, రుచులూ, రంగులూ అన్ని దూరిపోయాయి ఈ విపరీత బాంధవ్యములోనికి.

కార్యకారణాలకి సంబంధముండనక్కరలేదు మనవారి నమ్మకాలకి మోడైనచెట్లమీద ఉంటుంది కనక తీతువుపిట్ట ఎక్కడుంటే అది మోడైపోతుందిట. స్మశానాల్లో ఉంటుంది గద్ద. అది ఇంటిమీద వాలితే ఆయింట్లో ఎవరికో కాలము మూడుతుందట. కాకి ప్రేతస్థానముకదా మరి కాకి వాలితే తప్పు లేదేమో? మనము బయలుదేరిన వేళకీ మనకార్యసిద్ధికీ సంబంధమేమిటి? గ్రహాలస్థానాలకీ మన జీవితాలకీ సంబంధమేమిటి? రాసులన్నీ తిరుగుతూనే వుంటాయిగదా, వాటికి ఫలమేమిటి? తిరిగేరాశిలో ఉన్న గ్రహానికి ఫలమేమిటి?

ఈ నమ్మకాలకి ఒకతాడూ బొంగరమూ లేవు. నోరు ఉన్నవాడిదే రాజ్యము, ఎప్పుడుకీ వాటిరోజుల్లో. నేడూనా!

★

రాజా - పేదా

వెల రూ 2-0-0

తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకం.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

మద్రాసు—1.

ఇదీ - వ్యాపారమే!

(34-వ పేజీ తరువాయి)

చాలా రోజులవరకు చంద్రారావు విషయం తెలీలేదు.

ఒకనాడెవరో మా వూరి షావుకారు కలిస్తే అతని క్షేమం కనుక్కున్నాను.

ఇప్పుడు అతను భార్యను వదిలేశాడుట. ఆవిడ పుట్టింట్లోనే వుంటోందిట! వాళ్లకు ఏవో దావాలు అవీ నడుస్తున్నాయిట! నాకదంతా అగమ్యగోచర మనిపించింది.

చంద్రారావుఅంటే కిట్టనివాళ్లు ఎందరో వున్నారు అవన్నీ వాళ్లు కల్పించిన విషయాలేమో ననుకున్నాను

ఎంత రెట్టించి అడిగినా ఆ షావుకారు అసలు కారణం నాకు చెప్పలేకపోయాడు.

నా ఆత్రుత ఎక్కువైంది. మా వూరు వెళ్లే రోజుకోసం నిరీక్షించసాగాను.

6

మావూరు వెళ్ళిన రెండుగంటలలోపలే చంద్రారావుని కలిశాను.

అతను యథాప్రకారముగానే కనుపడ్డాడు.

విషయమంతా అడిగాను

"నీకు ఆశ్చర్యం కలిగించిందా?"

"కాక?"

"ఐతే అసలు విషయం విను. నీ కేమీ వింత అనిపించదు

"అసలు నే నప్పుడు పెళ్లి చేసుకోడానికి ఎందుకు అంగీకరించాననుకున్నావు? పార్లమెంటులో ఒక బిల్లు పాసైంది, దాన్ని ఆధారంగా నా వ్యాపారాన్ని వృద్ధిచేసుకోదల్చుకున్నాను

"వాళ్ల ఆస్తిని నే నెప్పుడూ ఆశించలేదు వాళ్లు ఇచ్ఛికంగా ఇచ్చే కట్నం తీసుకున్నాను. అందులో నేనేమీ బేరసారాలు చెయ్యనిది నువ్వు గమనించే వుంటావు.

"ఇంక రెండో విషయం ధనవంతులైన భార్యల్నుండి, భర్తలు విడాకులు తీసుకుంటే, భార్యలే భర్తలకు మనువర్తి ఇవ్వాల్సి వస్తుంది - ఆ బిల్లు ప్రకారం. ఆ బిల్లు ననుసరించి దావావేసి దాన్నికూడా పొందాను" అన్నాడు విజయగర్వంతో మెరుస్తున్న కళ్ళతో చూస్తూ.

నేను ఆశ్చర్యంలో మునిగాను! 'ఇదీ వ్యాపారమే!' అనుకుంటూ. ★

కేశవర్ధినీ.
అకాల నెరసిన అవుటకు
కాష్మీర్ - కుసుమం
మీ ఇష్టమైన నూనెలో నానవేయండి
యునైటెడ్ కెమికల్ వర్క్స్. బందరు వీధి మదరాసు 1. విజయవాడ
నిరపాయకరమైన
నల్లని గూడు పండ్రపొడి